

Marian Rawiński

Samotność i wspólnota. Antymonie
myśli w "Płomieniach" Stanisława
Brzozowskiego, Marek Grygorowicz,
"Zeszyty Naukowe Uniwersytetu
Łódzkiego. Nauki
Humanistyczno-Społeczne" Łódź
1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 16/50, 174

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) GRABSKI Andrzej Feliks: Koncepcja dziejów Polski Juliana Ursyna Niemcewioza. "Przegląd Humanistyczny" R.17: 1973 nr 1 s. 61-83.

Artykuł zawiera analizę problematyki historycznej, zajmującej centralne miejsce w twórczości Niemcewicza. We wczesnym okresie działalności pisarskiej Niemcewicz posługiwał się materiałem historycznym przede wszystkim jako kostiumem dla spraw współczesnych. W pierwszych dziesięcioleciach XIX wieku historia Polski stała się podstawowym tematem jego twórczości literackiej, prac wydawniczych, kolekcjonerstwa pamiątek narodowych oraz podjętej naukowej pracy dziejopisarskiej. Szczegółowa analiza "Śpiewów historycznych" jako realizacji postulatów historii dla wszystkich rekonstruuje poglądy pisarza na temat roli historii i tradycji, które: 1) kształtują świadomość narodową, 2) są czynnikami warunkującymi przetrwanie narodowości. W zakończeniu artykułu autor podkreśla rolę "Śpiewów historycznych" w kształtowaniu się potocznej świadomości historycznej w XIX wieku.

BP/50/57

I.J.

(II) GRYGOROWICZ Marek: Samotność i wspólnota. Antynomie myśli w "Płomieniach" Stanisława Brzozowskiego. "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego. Nauki Humanistyczno-Społeczne". S. 1, z. 90, Łódź 1972, s. 29-47.

Szkic interpretuje "Płomienie" jako powieściową próbę postawienia problemu opozycji samotności i wspólnoty społecznej. Brzozowskiemu, zdaniem autora, nie udaje się w powieści zespolić konwencji powieści-pamiętnika z problematyką społecznych odniesień działań jednostki, będących przejawem świadomości prometejskiej. Podwójna perspektywa narracyjna niszczy ideowo-artystyczną jedność utworu.

BP/50/58

M.R.